

במדינה

העם

בלי

פאניקה

אם חיפש שרר העבודה יגאל אלון כותרות גדולות, הוא זכה בהן השבוע — אולי אפילו יותר מכפי שרצה. מעריב האשים אותו ברויטת כהלה בקרב הציבור ובפגיעה ב"מוראל שלו". לא חס על עצמי הציבור, הטיח בפניו על המישור. ואילו הארץ ציטט חוגים ביטחוניים, שהודיעו כי קיבלו את נאומו של אלון "בתדהמה ובהפתעה".

מה ששרר העבודה הכריז, בערב סומבי בחיפה, אמנם מעורר דאגה. "מצרים צריכה ללמוד מהלקח של בתי'הויקוק בסואץ", אמר, "בנוגע למה שצפוי לה אם היא תנסה להפר את הפסקת-האש ותנסה להתקיף את האוכלוסיה בהפצצות מהאוויר, מהיבשה או מהים... סכנה גדולה צפויה למצרים אם תבחר בדרך הפגיעה הזאת. כי מצרים היא הרבה יותר פגיעה להרעשות איסטרטגיות מאשר ישראל... אם מצרים תעשה מתוך אשליה את הבליתי-אפשרי, ותנסה לצלוח את הסואץ, תהיה זו משום טרגדיה לצבא ה"מצרי".

מתי עלולה הסכנה הזאת להתממש? מתי צפויים טילים מעל תל-אביב? שומעיו של אלון יכלו, אולי, להסיק מסקנה כי סכנת המלחמה עומדת ממש על הסף. אולם כל חוקי ההגיון הצבאי קובעים, כי הצבא המצרי — או כל צבא ערבי אחר — אינו מסוגל לפתוח עתה במלחמה נגד ישראל. גם לא בעתיד המיידי.

מבחינה זו, אין מקום לפאניקה. אבל יש מקום למחשבה רצינית — וטוב שתחודר ההכרה, כי באין התקדמות לקראת שלום, לא יהיה מנוס ממלחמה קשה.

דיעות

קול

בלתי-צפוי

קולות כאלה, בגנות היסטריית-הסיפוחים, כבר הושמעו — אם כי הם עדיין מיעוט בעיתונות העברית.

אלא שהפעם היה זה קול בלתי-צפוי: קולו של האיש מספר 2 ברשימת המועמדים של רפ"י לכנסת השישית, ח"כ לשעבר יוהר (ס. יוהר) סמילנסקי.

כתב איש-הרוח הרפייסטי השבוע בהארץ, תחת הכותרת על חשורי הסיפוח:

● "...השטחים, כינודע, אינם ריקים. ומי שמציע פיתרונות, מוטב שלא יחמוק: ידבר על האנשים האלה ומה הוא אומר לעשות בהם..."

● "...כמיליון ערבים, תושבים ופליטים. ולהם דיעה משלהם על עתידם ועל ה"שטחים שהם יושבים בהם."

● "...האם מותר לפתור באנשים — לעשות בהם בלעדיהם — כאילו ואינם אף-שר כמובן לפסוח עליהם, ועל רצונם — אבל לא מפני שרצונם איננו. כשם שאפשר גם לפנות אותם. לחזק רגליהם. לסרס רצונם."

● "...הגיונו של כל כיבוש — אכזרי ומתאכזר. האם אנחנו מוכנים לזה? בזה?"

שאלות טובות, המקבלות מישנה-תוקף בזכות זהותו של השואל.

רפואה

תחודה

עמוקה

בשעת ההאפלה, גיסו כמה פסיכופאטים לברוך וכאשר הלחץ מטעם הצה"ל הוגבר, הם הגיעו להתפרצויות-זעם ואף תוקפנות — ללא התחשבות במצב.

גם הסכיזופרנים לא כל כך התחשבו ב"מצב. אחת מהן, "סרבה כל הזמן לרדת לי שוחות ופעם אף ביקשה תמורה חומרית במידה שאמנם תרד לשוחה."

קהות מדרומה. המצב היה זה של מלחמת ששת-הימים והמקום היה בית-החולים הממשלתי לחולי-נפש בפרדסייה, אשר בצפון השירון.

השבוע דיחף מנהל פרדסייה, הד"ר אוקי טב מללה, בהרפואה. דו-שבועון הרופאים (המש"ב בעמוד 16)

המומחים של חיל-האוויר הישראלי אינם מודאגים שכל צבאות ערב יצוידו במטוסים צרפתים:

„בנהקשה, שיהקבלו

מיראז'ים!"

הזדמנות לצבור ידע מיבצעי בקרבות של ממש.

★ ★ ★ אמבארנו צרפתי מצער

פרשת האמבארנו הצרפתי על מסוסי המיראז' 5 שהומינה ישראל אצל מיפעלי מרסל דטו, יש לה שתי השלכות. ההשלכה האחת היא האפשרות שחילות-האוויר של מדינות-ערב יצוידו במיראז'ים אף הם. "תנו לנו מיראז'ים וננצח את ישראל", אמרו נציגי המשלחת הצבאית ה"עיראקית" שבקרו בפאריס לצרפתים, כשהו מינו את מטוסי המיראז' 5.

אם אמנם ימכרו הצרפתים מיראז'ים ל"ערבים", אמרה לאחרונה אישיות ביטחונית, "יהיו המפסידים היחידים הצרפתים עצמם. ישראל היא שעשתה את הפירסומה למיראז'. הערבים יקלקלו רק את השם שרכש לעצמו המטוס בגללנו."

הטייסים המצריים, למשל, הצליחו עד כה להוציא מהמינים שברשותם הרבה סחנות ממה שמטוסים אלה מסוגלים לבצע. הפער בין מה שטייסי חילות-האוויר הערביים יוכלו להפיק מהמיראז' לבין מה שטייסי חיל-האוויר הישראלי מסוגלים להוציא ממנו, הוא גורם לא מבוסס להמשך עליונותו של חיל-האוויר הישראלי.

אפילו היו הטייסים הערביים באותו כור שר ובאותה רמה כמו הטייסים הישראליים, הרי לדעת מומחים, יידרשו להם לפחות מספר שנים כדי להגיע לאותה רמה מיבצעית של טייסי המיראז'ים הישראליים.

ההשלכה השנייה מפרשת המיראז'ים נ"ר בעת מאי-הספקת 50 מטוסי מיראז' 5 שהו"ר מנו על-ידי ישראל. כדי להבין השלכה זו, יש לדעת קודם כל מה הוא המיראז' 5?

זהו למעשה אותו מטוס כמו המיראז' 3 המצוי בידי ישראל, שהוכשר לפי דרישת אנשי חיל-האוויר הישראלי, אלא שבמקום שהמיראז' 3 הוא מטוס רב-תכליתי, נערכו במיראז' 5 מספר שינויים כדי לעשותו יעיל יותר כמטוס-תקיפה של מטרות-קרקע.

הוסרו ממנו מספר מערכות אלקטרוניות ובמקומן הוגבר חימושו. כתוצאה מכך זהו מטוס זול בהרבה מהמיראז' 3. שכן מערכת הסיירו (ציוד הראדאר) מהנה כשליש מ"מ מחירו של המטוס.

כך שהאמבארנו על המיראז' 5 היא אמנם עובדה מצערת, אך לא פגיעה בעוצמתו וב"עליונותו של חיל-האוויר הישראלי.

שבדי, איטלקי, אמריקאי?
הבעייה המעיקה ביותר עלולה להי"חצר במיקרה שהאמבארנו הצרפתי לא יהיה זמני וצרפת תפנה עורף כליל לישר"א ולתסרב לחלוטין לספק לה עוד מטוסים. במקרה כזה חייבת ישראל לתכנן את הרכש האחרי שלה לעשור הבא בהסתמך על מטוסים אחרים. המיבחר בסוג המטוסים הדומה למיראז' 3 אינו מגוון ביותר.

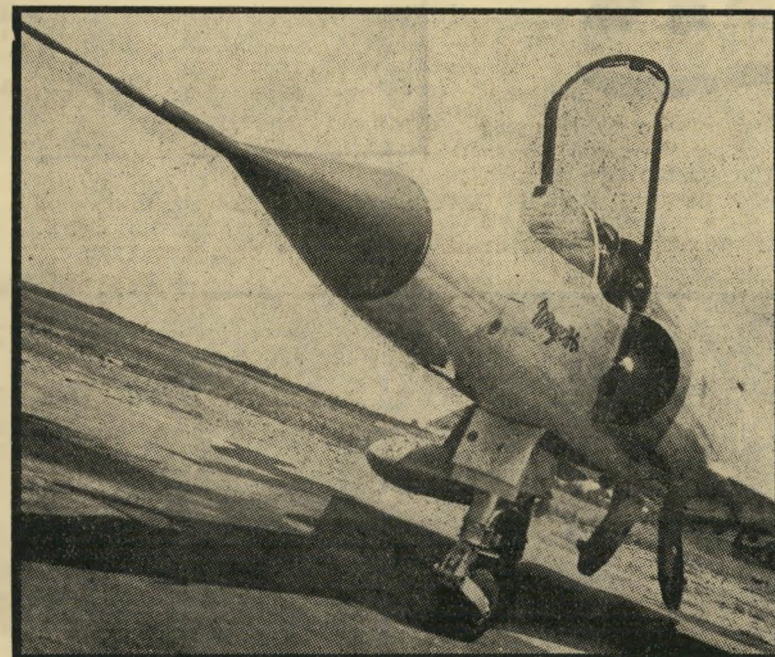
למעשה מייצרים בעולם רק מטוסים ספרים בעלי משימות רב-תכליתיות כמו ה"מיראז'. אלה הם הדראקן מתוצרת מיפעלי טאב בשבדיה, מטוס-הקרב הרב-תכליתי של מיפעלי פיאט באיטליה, שגרש על-ידי איר"גון נאט"ו, והפאנטום האמריקאי.

אם, למשל, תינתן לישראל האפשרות לר"כוש את הפאנטום, יהיה ברשותה המטוס הטוב ביותר מסוג זה של מטוסים בעולם. אם אמנם יהיו הצרפתים אלה שיביאו לכך שחיל-האוויר הישראלי יצויד במטוסי פאנ"טוט, תהיה רק ישראל הנישכרת.

הפצצה בחילות-האוויר של האויב. ומה שאולי חשוב מכל אלה: לטייסי ערב אבד האמון בציוד הסובייטי שברשותם.

חיל-האוויר של ישראל אמנם איבד במל"חמה 40-45 מטוסים, אולם הוא יצא ממנה ברכוש שאין לו תחליף: יידע מיבצעי שאין לקנותו בשום בית-ספר. המלחמה נתנה לו הזדמנות ליישם את הערכותיו לגבי האויב וכישרו, העמידה במבחן את מערכת ה"שליטה של החיל ויצרה קאדר של מפקדים שעברו טבילת-אש רצינית.

נצחונם הגדול של חיל-האוויר הושג אמנם הודות להתקפת-המחץ המקדימה שהסמדה את מרבית מטוסי האויב על הקרקע, או ל"ם לאור לקחי המלחמה, מוכנים היום רבים

"מיראז' 3 ישראלי",
בלי מטוסים ובלי טייסים

מטייסי חיל-האוויר לומר את מה שחששו לו-מר לפני המלחמה: חיל-האוויר היה מסוגל לענות גם על תקיפה ראשונית של האויב. לאחר שלמדו את הרמה המיבצעית ועומק הידיעות של טייסי האויב, מצטערים היום רבים שלחיל-האוויר לא ניתנה האפשרות להתמודד עימם באחרי. "הם היו נשאים אז לא רק בלי מטוסים; אלא גם בלי טיי"סים."

מה שעלול להישמע כהירות או שחצנות נובע מעובדת-יסוד אחת: עליונותו של חיל-האוויר הישראלי אינה ביתרון המספרי או האיכותי של טייסי האויב, אלא ביתרון טייסיו. כי פשוט אין היום כמעט שום חיל-אוויר הנמצא בלחץ מיבצעי רצוף של 20 שנים, בו הוא קונה את הידע שלו מתוך נסיון יומיים, כשכל מיפגש אחרי הוא עבור טייסיו קרב לחיים או למות.

זהו ידע שאי-אפשר ללמוד אותו בספרים. יידע כזה לא רק שאינו קיים בחילות-האוויר הערביים, אלא שאין גם מי שיקנה להם אותו. אין זה משנה אם מדריכיהם יהיו סובייטיים או צרפתיים. לאלה יש אולי כי"שורים שאין לטייסי הישראליים, אך מאז מלחמת-העולם השנייה לא היתה להם שום

התקפה אווירית מרוכזת נערכה ה"שבוע על האזרח הישראלי.

מעבר לתעלת סואץ הונקו לעברו מפציצי טופולב רוסיים. ידיעות על התעצמותם ה"מחודשת של חילות-האוויר של מדינות-ערב צללו לעברו מכל צד. ואילו כותרות ה"עיתונים ערכו עליו הרעשה מוחצת של בשורות-אויב, מהן השתמע כאילו הגיעה ישראל לסוף עידן המיראז' שלה — צרפת לא תמכור עוד מיראז'ים לישראל, תספק לעומת זאת, את אותם המטוסים לערבים.

לגבי האזרח הישראלי, שמיראז' הוא מ"תקסם שביטאה את עליונותה האווירית וה"צבאית ש לישראל על שכנותיה, היתה ל"מיתקפה זו השפעה מהממת. יותר משנופעה מבגידתה של צרפת, מילאה את ליבו חדרה בדומה לזו שאחזה בו בתקופת הכוננות שלפני מלחמת ששת-הימים.

אולם דחקא במקום שפרשת המיראז'ים היתה צריכה לעורר את החששות החמורים ביותר, דחקא בקרב מומחי חיל-האוויר ה"ישראלי שקטו הרוחות.

"יש מקום להצטער על מה שקורה", אמר

רו, "יש מקום לעירנות, אך אין שום מקום לחששות."

אלה המצויים בתוך העניינים ידעו שיש להצהרה זו על מה לסמוך.

★ ★ ★

אין אמון לטייסי ערב

ערב מזדחמת ששת-הימים היתה ה"השואה בין חילות-האוויר של ישראל לאלה של מדינות-ערב מדאיגה הרבה יותר. חילות-האוויר של האויב היו בלתי-מוכים. הם היו מצוידים בציוד עדיף ונהנו ממספר רב של שדות-תעופה במרחק קצר ממרכזי האוכלוסיה של ישראל.

בתום המלחמה השתנה המצב מיסודו. חילות-האוויר הערביים הובסו. צמרת חיל-האוויר המצרי נמצאת בכלא או ברימוס. מ"ס שדות-התעופה שלהם פחת במידה ניכרת. גם שדות-התעופה המצריים שהיו פזורים לאורך תעלת סואץ נמצאים עתה בטווח תותחי צה"ל.

חיל-האוויר היירדני חוסל לגמרי. חיל-האוויר העיראקי סגס מהלופות כבדות. מבחינה אקטיבית לא קיים עוד כוח-